

Miljödepartementet
103 33 Stockholm

Kopia till:

registrator@environment.ministry.se
magnus.blucher@environment.ministry.se
karin.sjokvist@environment.ministry.se

Svenskt Vattens synpunkter på svar på formell underrättelse om efterlevnad av rådets direktiv 91/271/EEG av den 21 maj 1991 om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse

M2010/1038/R

Sammanfattning av Svenskt Vattens synpunkter

Svenskt Vatten företräder vattentjänstföretagen i Sverige och vårt budskap är Friskt vatten och rena sjöar. Medlemmarna i Svenskt Vatten levererar dricksvatten och tar emot avloppsvatten från ca 8 miljoner anslutna kunder. De är därmed Sveriges viktigaste livsmedelsproducenter och miljövårdsföretag. Svenskt Vatten företräder även de svenska vattentjänstföretagen inom den europeiska vattenbolagsorganisationen EUREAU med mer än 400 miljoner kunder

- Det är viktigt att Sverige nu försvarar svenska medborgares och verksamheters intressen för en likabehandling inom EU.
- Svenskt Vatten anser att direktivet nu måste förtydligas i fråga om biologisk rening i kallt klimat eftersom det inte är höjden över havet som har betydelse.

Bakgrund

Finland och Sverige har fått likartade formella underrättelser. Skrivelsen mot Sverige gäller 17 reningsverk. Kommissionen har dock inte i sak angivit för vad respektive reningsverk kritiserats.

Svenskt Vatten vill uppmana regeringen att framföra till Kommissionen att tydligt ange vilka skyldigheter som respektive reningsverk inte uppfyller enligt ett direktiv innan Kommissionen skickar ut pressmeddelanden som kan ställa till stor oreda och många frågor.

Vad vi förstår baseras underrättelsen på tidigare av Sverige inskickad information till Kommissionen. Det är önskvärt att myndigheter i fortsättningen har en förhandskontakt med Svenskt Vatten eller berörda VA-verk så att kvalitetssäkrad information kan skickas till EU. Svenskt Vatten kan erbjuda statistik från branschens statistikverktyg, VASS.

I detta remissvar inriktar vi oss på frågan om biologisk rening i kallt klimat då det är den enda sakfråga som vi vet att Kommissionen pekar på i sin varningsskrivelse.

Frågan om biologisk rening i kallt klimat har länge diskuterats i både Sverige och Finland men även i Norge som får krav via sin EES-anslutning. I Sverige startade diskussionerna redan när Sverige skulle implementera Rådets direktiv av den 21 maj 1991 om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse (91/271/EEG). Naturvårdsverket har i sina föreskrifter SNFS (1994:7) bytit ut texten om 1 500 m över havet mot ”eller i jämförbara förhållanden.”

Svenskt Vatten tog genom VA-Forsk fram rapporten Nr 38, 2003. I denna rapport jämförs bl.a. förhållandena i Norden med motsvarande för Centraleuropeiska Alperna. VA-Forsk rapporten skickades in till EU-kommissionens Avloppskommitté. Frågan diskuterades vid flera tillfällen inom kommittén. Den svenska regeringen föreslog mot bakgrund av det anförda att Kommissionen skulle överväga möjligheterna att vidta ändringar i de gällande bestämmelserna så att de ifrågavarande anläggningarna i låga temperaturer i norra Sverige ges samma förutsättningar i fråga om krav på biologisk rening som när det gäller bergsregioner över 1 500 m över havet, bl.a. genom en skrivelse daterad 2003-07-03 från Miljödepartementet till Kommissionen (**bifogas**).

I Avloppsdirektivet från 1991 anges i Artikel 4.1 att medlemsstaterna skall säkerställa att avloppsvatten från tätbebyggelse som leds in i ledningsnät före utsläpp undergår sekundär rening eller motsvarande rening. I Artikel 2.8 definieras ”Sekundär rening”: rening av avloppsvatten från tätbebyggelse genom en process som vanligen innebär biologisk rening med sekundärsedimentering eller någon annan process som uppfyller de krav som anges i tabell 1 i bilaga 1.

Avloppsdirektivets Artikel 4.2 lyder: *”För utsläpp av avloppsvatten från tätbebyggelse till vatten i högt belägna bergsregioner (över 1 500 m över havet), där en effektiv biologisk rening är svår att upprätthålla på grund av låga temperaturer, kan mindre stränga reningskrav tillämpas än de som föreskrivs i punkt 1, om ingående studier visar att utsläppen inte ogynnsamt påverkar miljön.”*

Naturvårdsverket har i sina nationella föreskrifter SNFS (1994:7) MS:75 gett uttryck för att temperaturförhållanden på lägre höjd i Norrland kan jämföras med temperaturförhållandena i de bergsregioner som avses i direktivet. I NFS 2004:7, § 3 anges en ändrad lagtext i 3 stycket enligt följande:

”För utsläpp av avloppsvatten från tätbebyggelse till vatten i högt belägna bergsregioner eller i andra jämförbara områden, där en effektiv rening är svår att upprätthålla på grund av låg temperatur, kan mindre stränga reningskrav tillämpas än de som föreskrivs i första stycket, om ingående studier visar att utsläppen inte ogynnsamt påverkar miljön.”

Svenskt Vattens synpunkter

Svenskt Vatten har lagt ned ett omfattande arbete på denna frågeställning och **bifogar** följande:

1. *Biologisk rening i kallt klimat- konsekvenser för Norrlands kommunala reningsverk av artikel 4.2 i avloppsdirektivet 91/271/EEG, VA-FORSK rapport Nr 38, 2003*
2. PP-bilder från Svenskt Vattens årsmöte i Lycksele 2003

Svenskt Vatten har haft kontakt med ett urval av de kommuner som finns på Kommissionens lista över reningsverk som inte skulle uppfylla skyldigheterna enligt direktiv 91/271/EEG. De kontaktade kommunerna känner sig tämligen säkra på att de nationella, svenska reglerna i NFS 2004:7 är giltiga i Sverige.

En kommun skriver: "Reningsverket innehåller gällande tillståndsvillkor och genomgår regelbundet periodisk besiktning av extern konsult. Miljörapport lämnas varje år och de senaste åren är den inlagd på Svenska Miljöportalen, SMP hos Naturvårdsverket. Vi förutsätter alltså att det här är ett missförstånd. Om det är något krav enligt ovanstående direktiv som inte är uppfyllt anser vi att den informationen skulle ha delgivits kommunen i ett betydligt tidigare skede och i alla händelser före rapporteringen till EU."

En annan kommun skriver att med hänsyn till texten i direktivet Artikel 4:2 att låga temperaturer inte behöver innebära att höjd över havet måste vara över 1 500 m. Kallt klimat kännetecknar Norrland, kanske EU har bristande kunskap om Norrland. Studiebesök kan ordnas!!!

En tredje kommun redovisar att man klarat kraven med avseende på BOD₇-reduktion under såväl 2008 som 2009.

Det är nödvändigt att miljöförutsättningar bedöms på plats. Vi ser inga direkta motiv för att höjden över havet ska vara styrande för krav på miljöåtgärd då svårigheter uppstår p.g.a. kallt klimat. Denna tolkning har också gjorts av Naturvårdsverket i NFS 2004:7. Detta har även mycket tydligt beskrivits i ovan angivna VA-FORSK Rapport nr 38, 2003. Det finns många exempel i rapporten på att höjden saknar betydelse eftersom det är temperaturen som är avgörande för funktionen av en biologisk process. Se exempelvis tabellen på sid 6 i rapporten:

Övertorneå, Sv: 60 m över havet med en medeltemperatur under januari på -13.5°C
Scuro Mtn, Italien: 1720 m över havet med en motsvarande januaritemp på $+0.1^{\circ}\text{C}$

Det är en viktig skillnad om syreförbrukande ämnen släpps ut i ett litet, begränsat vattenområde kanske till och med i ett stillastående vatten jämfört med om utsläppet sker i en stor älv med kraftigt flöde. Den kraftiga omblandningen som sker i många älvar medför även att man erhåller en naturlig biologisk rening, som efterliknats i våra avloppsreningsverk. En stor skillnad jämfört med exempelvis fosfor, vilket är ett grundämne, och finns därför alltid kvar. Detta medför att fosfor så småningom till och med kan hamna i våra omgivande hav. Reducerat BOD är borttaget och finns inte kvar i vattnet då det når nedströms liggande vattenområden och slutligen havet. Många liknande jämförelser, inklusive temperatur jämförelser, finns att läsa i VA-FORSK rapport nr 38, 2003.

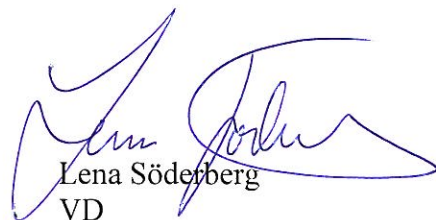
Det är viktigt att Sverige nu försvarar svenska medborgares och verksamheters intressen för en likabehandling inom EU.

Svenskt Vatten anser att direktivet nu måste ändras i fråga om biologisk rening i kallt klimat eftersom det inte är höjden över havet som har betydelse. Alternativt att ett skriftligt förtydligande görs av Kommissionen.

Svenskt Vatten

Anders Lago
Ordförande

Lena Söderberg
VD

